

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

Prețul abonamentului: Parohiile cl. I. pe un an . . . 500 Lei Parohiile cl. II. și particulari . . . 400 Lei Parohiile cl. III. și subclasă . . . 300 Lei	APARE DUMINECA MANUSCRISELE SE VOR TRIMITE PE ADRESA CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ.	Prețul inserțiilor DUPĂ TARIFUL STABILIT DE CONSILIUL EPARHIAL. ◀◻▶

Adunarea eparhială.

Oricâtă amărăciune s'ar revărsa în sufletul omenesc și oricâtă desnădejde l-ar copleși; oricât de mari ar fi greutățile și oricât de multe neajunsurile ce s'ar abate asupra omului la un moment dat, ele nu sunt în stare să covârșească puterea de rezistență și vigoarea cu care creștinismul a solidificat temelii sufletului omenesc. Este secretul unic, „taina cea mare” a creștinismului, — el însuși o taină, cea mai minunată, ce s'a descoperit vreodată omului dela creațiune încoace — de a învestmânta sufletul credincios cu vestmânt mai presus de fire. . .

În mijloc de încrucișare de săbii, de pârjol distrugător, ce seceră vieți omenesti și vlăguste popoare; în mijloc de dureri, unele tragice în mușenia lor, iar altele sfâșietoare de inimi, oprirea pe o clipă la stația sufletului însemnează și reconfortare și omagiu, însemnează o desmeticire de moment și o autocinstire demnă de prestigiul coroanei creațiilor.

Căci într'adevăr așa am simțit în cele două zile cât au durat ședințele adunării noastre eparhiale. Un mănunchi de oameni de bine, veniți — ca odinioară Samarineanca din evanghelie — să caute însă nu alinare de moment, remedii și rețete de pe o zi pe alta, expediente, ci *apa vie*, însăși izvorul — mai mare decât fântâna lui Iacob, fântâna care să răcorească atâtea pârjoliuri câte s'au ridicat pe moștenirea cea clădită odinioară pe Golgota.

Toată frământarea lăuntrică, tot zelul frumos al membrilor, animând intențiile și îmbărbătând voințele, s'au cristalizat în discuțiile purtate ca niște daruri alese, la nivelul unui distins urbanism, care a făcut totdeauna cinste sinoadelor noastre eparhiale.

Rugăciunea simțită a Arhierelui, de chemare a Duhului sfânt, a deschis visterii de har ceresc, pogorându-se asupra orașului acesta și asupra membrilor Adunării eparhiale duhul înțelegerii, al frăției și al bunei chibzueli. . . Încât toată Adunarea noastră eparhială a fost ca o tămâie binemerositoare, ca o ardere de tot grasă. . .

Atmosfera de mare sărbătoare a învăluit orașul nostru încă din dimineața zilei de Duminică.

La orele 9½ s'a început liturghia arhierască dela Catedrală. Alături de Prea Sfințitul Veniamin, un sobor de 8 preoți și trei diaconi au oficiat sfânta slujbă. Anume, P. C. Arhim. Dr. L. Bucioc, prot. ic. stfor R. G. Ancușa, prot. I. Câmpian, I. Oravițan, Gh. Vior, I. Muntean, preoții M. Jigorea și I. Suru, apoi protodiaconul T. Roșca, diaconii prof. Dr. M. Chialda și I. Câmpianu.

Predica festivă a rostit-o pâr. Isaia Seru. Comparând pe femeia samarineancă din sf. Evanghelie cu lumea decăzută a zilelor de acum, arată că întocmai cum prin întâlnirea acesteia cu Mântuitorul ea se transformă complect sufletește, așa avem noi datoria ca în luptina învățaturii și a dragostei lui Iisus să devenim astfel de oameni. *Condiția* prielnică pentru suflet pe care Samarineanca nu o avea înainte de întâlnirea cu Mesia, noi o avem, ceace denotă situația mult mai avantajoasă a noastră. Predica s'a încheiat cu un cântec al rămânerea noastră tare în Biserica și credința ortodoxă, căci dacă samarinenii mergeau exclusiv la fântâna lui Iacob pentru a-și potoli setea, Biserica ortodoxă a fost pentru Neamul nostru unica fântână care ne-a adăpat și a potolit focul sufletului nostru.

La finea sf. liturghii s'a făcut parastas

pentru pomenirea sufletelor mecenajilor și binefăcătorilor eparhiei.

Corul Catedral, condus de d. profesor D. Cusma a dat răspunsurile liturgice, sporind astfel solemnitatea.

După sf. liturghie s'a făcut deschiderea Adunării eparhiale în Catedrală. Cuvântarea P. S. Episcop, publicată în numărul trecut al foii, pe lângă schițarea momentelor de seamă din anul expirat, se poate caracteriza ca un părintesc apel la armonică și hotărâtă colaborare a clerului și poporului în via cea mare a Domnului.

Subliniem apoi trimiterea telegramelor din sânul Adunării către M. S. Regele Mihai I și către d. Mareșal Antonescu, obicei frumos, păstrat în Biserica noastră. Apoi aducerea aminte de cel care ne-a ocrotit cu dragostea Sa și ne-a ajutat în momentele de văduvie a eparhiei: I. P. S. S. Mitropolitul Nicolae. Și, în sfârșit, un cuvânt de recunoștință celor cari, în calitatea de membri ai Guvernului țării, au apreciat rostul Bisericii și au încurajat-o prin concursul lor: d. ministru I. Petrovici și vrednicul secretar general al Cultelor, d. profesor Aurel Popa.

Decanul membrilor Adunării eparhiale Dr. Petru Corneanu, completează lista celor îndreptățiți la dragostea și recunoștința noastră, cu P. S. Episcop Veniamin, pe care îl asigură de aceeași dragoste și concurs al membrilor Adunării, cu ajutorul căreia P. S. Sa va putea conduce eparhia pe căile unui dorit progres, al unei ere de liniște și de prosperare.

Rapoartele Consiliului eparhial cuprind, precum se știe, o privire generală asupra tuturor problemelor, a înfăptuirilor, precum și formularea unor deziderate în legătură cu progresul vieții bisericești, culturale și economice a eparhiei. Iar raportul general al Consiliului eparhial, mai mult o încadrare a eparhiei în roștul vieții sociale de Stat, și în ordinea aceasta, posibilitatea de acțiune a Bisericii în complexul împrejurărilor dela un moment dat.

Fericirea noastră este deplină, văzând că problemele ridicate au găsit puternic ecou în sufletul membrilor Adunării eparhiale, care le-a debătut fără pierderea din vedere a scopului mare pe care îl servesc, atât problemele în sine, cât și discuțiile cari doar netezesc posibilitatea unor ușoare îndepliniri a lor.

Chiar și faptul — divers în aparență — sulevat de păr. R. G. Ancușă, că Dr. Petru Corneanu împlinește 50 de ani de când este membru al Adunării eparhiale, cuprinde o semnificație adâncă: o colaborare veche, sta-

tornică și bogată în roade, atât pentru Biserică cât și pentru Neam, a știut să realizeze la noi Clerul și Poporul...

În legătură cu raportul general s'au adus mulțumiri tuturor binevoitorilor și prietenilor eparhiei noastre. S'a subliniat cu recunoștință grija în cele canonice pe care I. P. S. Mitropolit Nicolae a purtat-o eparhiei în sedisvacanță. Totașa s'au exprimat mulțumiri păr. R. G. Ancușă care a condus treburile administrative din eparhie.

Raportul secției administrative-bisericești a adus din partea Adunării frumoase laude pentru activitatea pastorală și misionară, tot mai intensă a preoșimii noastre. Cuvinte de aur s'au adus și înscris pentru misionada făcută de P. S. Veniamin la frații noștri din Basarabia și Transnistria. Chestiunile sulate de d-nii R. Boldea, Dr. T. Popovici, C. Arcan, B. Barbu, V. Iovița, Dr. A. Mihaescu și Dr. N. Domăniașu lămuresc o seamă de alte probleme în strânsă legătură cu viața bisericească. Hotărârea, că în interesul unei și mai bune administrații propopiatele vor fi înmulțite, se primește cu mare însuflețire.

Raportul secției culturale are bucuria să constate, că P. S. Episcop a pus baza unui fond cultural și a unui de propagandă. Împărtășindu-și bucuria Adunării eparhiale, aceasta sporește și mai mult. Cartea de rugăciune a P. S. Veniamin a fost un început — marcat cu aplauze — și de aci se va continua pe drumul inaugurat.

Vrednică de amintire este hotărârea unanimă a Adunării eparhiale de a cere telegrafic revenirea la confesiune a școlii normale din Caransebeș. Este un postulat istoric, național și românesc care cere menținerea acestei școlii. Iar menținerea ei sigură și rostuirea ei culturală serioasă o poate face singură Biserica, în tinda căreia ea a luat ființă. În legătură cu acest raport amintim discuțiile provocate de membrii P. Jumanca, N. Cornean, E. Gherman și C. Arcan.

Raportul secției economice, debătut cu atenția cuvenită, ca și celelalte rapoarte privitoare la fonduri, fundațiuni etc., încă au iscat discuții interesante, cunoscute fiind împrejurările economice și financiare critice ale timpului. Aceste împrejurări împiedică grija mare a P. S. Episcop de a înjgheba burse pentru tinerii teologi, dar care grijă, cu voia lui Dumnezeu și pe urma chibzuirii părintești a P. S. Veniamin va fi atenuată și chiar delăturată. Pe lângă tot criticismul financiar, situația materială a eparhiei nu a avut de suferit. Chesti-

nile atinse de d-nii Dr. P. Corneanu, P. Jumanca, Dr. Gh. Cotoșman, Ștefan Bornuz, Romulus Boldea — unele — în jurul Academiei teologice, pe care o dorim cu toții far de cultură și știință teologică, întocmai ca și altă dată, altele pentru asigurarea și solidificarea stării materiale a eparhiei, s'au desbătut într-o atmosferă de încredere și armonie.

Tactul deosebit cu care P. S. Episcop Veniamin a condus și modul convingător în care a expus și a lămurit atâtea chestiuni, multe din ele gingașe, au contribuit ca soluțiile date să fie din cele mai eficace.

Moment solemn și unic a creiat urarea păr. consilier R. G. Ancușa. Sf. Sa asigură pe P. S. Episcop că este continuatorul operei unor demni înaintași, cari toți au sporit patrimoniul spiritual și material, pe care l-a dat eparhiei marele episcop restaurator Ioan Popasu. Toți antecesorii l-au păzit și l-au sporit în măsura puterilor dar și a împrejurărilor, nu întotdeauna favorabile. Având P. S. Sa încrederea clerului și poporului, dându-i-se și concurs nelimitat, păr. Ancușa îi face urarea ca, prin blândețea și bunătatea de suflet ce caracterizează pe P. S. Veniamin, să intre în suflul viu dar sincer al bănătenilor ca și cei trei mari înaintași ardeleni, Ioan Popasu, Nicolae Popea și Miron Cristea.

P. S. Sa asigură, prin vorbitor, pe toți membrii, că rezemându-se pe sprijinul și colaborarea tuturor, își va da toată silința să răspundă încrederii de care dintru început s'a bucurat, ca așa să mulțumească poporul mândru și bun din Banat și să-i împuțineze durerile și necazurile de cari suferă.

Dr. Isac Rădulescu, în numele cetățenilor orașului, mulțumește membrilor Adunării că prin solidaritate au salvat cel mai frumos așezământ al acestui oraș, Episcopia. Dr. Petru Corneanu mulțumește P. S. Episcop pentru osteneala că a condus cu bine desbaterile Adunării. P. S. Sa încă exprimă mulțumiri, pentru că în numărul mare al membrilor vede același interes statornic în jurul problemelor bisericesti eparhiale.

Impărtășind tuturor arhieresti binecuvântări, P. S. Sa declară sesiunea Adunării eparhiale închisă.

După încheierea Adunării, cunoscutul poet bănățean și colaboratorul nostru G. B. cu accente adânc mișcătoare declamează poezia, pe care o publicăm în numărul viitor.

Puterea rugăciunii.

Singură roua rugăciunii poate stinge — ca oarecând flăcările din cuptorul Babilonului — focul aprins de limbă [Iacob, 3, 5—6] în gura noastră, acel foc infernal de esență diavolească, care produce multora, ca și îndrăciților din Evanghelie, spume la gură, și care aruncă pe cei mai slabi dintre noi în văpaia nebunească a unor mari și cumplite fărâdelegi.

Când însă cineva își întinde mâinile spre cer și cheamă pe Dumnezeu, îndată își retrage inima sa dela toate lucrurile pământești și se „strămută cu duhul în viața viitoare. El atunci gândește numai la cele cerești, și în timpul rugăciunii nu are nimic comun cu viața pământească, — dacă însă se roagă bine. Dacă cumva se ațâță mânia lui, ea ușor se potolește prin rugăciune; dacă poftele lui se aprind, focul lor lesne se stinge; de l-ar chinui încă și pisma, el lesne o va alunga, și se întâmplă ceea ce zice prorocul despre răsăritul soarelui: „Tu presari întunerecul și se face noapte, în care mișună toate fiarele pădurii. Lei mugesc după pradă și-și cer mâncare dela Dumnezeu. Dar răsare soarele și ei fug, în culcușurile lor se ascund“ [Psalm, 103, 20—22]. Deci — concludă Sf. Ioan Gură-de-Aur — precum la ivirea razelor soarelui toate fiarele apucă fuga și se ascund în culcușurile lor; așa — când rugăciunea, ca raza soarelui, iese din gura noastră și din buzele noastre, și se luminează sufletul nostru, — fug toate patimile cele fără de minte și dobitocești și se ascund în cotloanele lor, — dar numai dacă ne rugăm cu răvnă, cu duh luător aminte și cu sufletul deștept. Atunci de ar veni chiar satana, el va trebui să se depărteze, și duhul cel rău să fugă“ [Dr. Carl J. Hefele, o. c., p. 454].

Sfinții apostoli, sfinții mucenici, prea fericii părinți, cuvioșii călugări și călugărițe și toți cei ce, alături de îngeri, se bucură de vederea feții lui Dumnezeu, numai prin rugăciune au izgonit dela ei fiara ispitelor și a păcatelor, asigurând astfel *domnia duhului asupra trupului*. Aceștia, prin rugăciune, s'au lăpădat de „omul cel vehiu“, stricat de „poftele înșelăciunii“, și înnoindu-se „cu duhul minții“ s'au îmbrăcat în „omul cel nou, cel zidit după Dumnezeu întru dreptate și întru sfințenia adevărului“ [Efes., 4, 22—24].

„Convorbind cu Tine — scrie *Fer. Augustin* în confesiunile sale — eu o spun fraților mei, o spun tuturor oamenilor, sau mai de grabă celor, cari vor putea arunca ochii pe ceea ce scriu, în oricât de mic număr ar putea fi. Și scopul ce-mi propun în toată această carte, Dumne-

zeul meu, este de a considera eu însumi, și să fac și pe alții să considere, cât de adânc este acest abis al mizeriei, în care ne-am cufundat și din adâncul căruia *trebuie să strigăm, ca să ajungă strigătele* [rugăciunile] *noastre până la Tine*" [Cf. N. St. Georgescu, *Vieța Fericitului Augustin*, în *Raze de lumină*, An. II. Nr. 4, p. 255]. Vorbind despre influența hotărâtoare exercitată de pioasa Monica asupra fiului său Augustin, *M. de Gasparin* scrie că în Augustin „ea a dat cerului un creștin, Bisericii unul din cei mai fermi susținători și a arătat lumii, *ce pot rugăciunile și vieța sfântă a unei femei slabe*, devotată Lui Iisus Hristos". [*Le christianisme au quatrième siècle*, Genève 1858, p. 274, apud. Georgescu, *ibid.*, p. 56].

Rugăciunea a fost *forța* care pe mulți i-a izbăvit din ghiarele morții. Din abisul mizeriei. Dacă *Iuda* ar fi știut să se roage și să plângă ca *Petru* și ca *tâlharul* de pe cruce, în disperarea sa, el n'ar fi recurs la *streang*, ci s'ar fi aruncat la picioarele Mântuitorului, care l-ar fi izbăvit din ghiarele diavolului, așa cum a izbăvit pe atâția alți îndrăciți, între ei și pe *Maria Magdalena*, „din care a scos șapte draci" [Marcu 16, 9].

Câți dintre îndrăciții, desnădăjduții, turburații și bolnavii zilelor noastre nu și-ar salva viața, dacă în loc să recurgă la revolver, la funie sau otravă, ar cădea în genunchi și cu mâinile și inima înălțată spre cer, ar cere, ca oricând *Petru* amenințat de valuri, sprijinul Mântuitorului Iisus?

(Urmează)

Pr. Gh. Cotoșman

Darul diavolului: cunoașterea.

„Dar din pomul cunoștinței...
să nu mâncați" [Fac., II, 17].

Ca o urmare a neascultării — ademenit fiind de viclenia diavolului — omul, trecu prin cea mai însemnată prefacere a ființei lui, devenind *cunoscător* al binelui și răului.

Opreliștea dumnezeiască, pentru gustarea fructului pomului cunoașterii, nu era pusă pentru că Creatorul s'ar fi temut că omul i s'ar face întru totul asemănător [Fac., III, 22], ci înțelesul-i-a fost altul, mult mai adânc. Să încercăm deci, prin aprofundare meditativă, să examinăm „cunoașterea” oprită locuitorilor Paradisului și atunci adevărurile, cari abia ajungeau la lumină, ies la iveală, împrăștiind întunerecul nepăsării.

I. Facultatea *cunoașterii*, posibilitatea *deosebirii* și *judecării* binelui și răului, fiind operațiuni spirituale, ele intră în sfera de activitate a *rațiunii*.

În adevăr, zicând cu graiu viu, însemnând prin scris sau cugetând în sine, că o faptă e bună sau rea, omul pune în activitate facultatea lui de a opera cu noțiuni abstracte, a cărei existență e strâns legată de *raționare*.

Dar, ceea ce se petrece înăuntrul omului, nu se reduce numai la raționare, căci: pentru ca să *judec* că pâinea e bună sau rea, mai întâi trebuie să o *gust, văd, miroș, pipăi*, iar muzica, bună sau rea, trebuie să o *aud*. Deci, omul nu este o ființă numai abstractă, rațională, ci înăuntrul lui își dau întâlnire și diferite senzații sensitive și sentimente emotive sufletești, fără cari însăși existența rațiunii nu se poate concepe.

Pentru a ne lămurii pe deplin asupra dualității constituției interne omenești, să examinăm două exemple din viața de toate zilele.

Contabilul, aplecat asupra registrelor sale, preocupat cu facerea desocotirilor, gândește, socotește, *judecă* — adică pune în activitate de tot atâtea ori *rațiunea*, făcând un lucru spiritual.

Artistul, plimbându-se prin pădure vede forma, culoarea, mărimea pomilor; aude cântecul păsărilor și foșnetul frunzelor, mișcate de adierea vântului; miroase parfumul florilor; se bucură sefletește de pacea ce i-o însuflă natura, — adică *trăește*, prin emoții sufletești, plinătatea și perfecțiunea vieții.

[Se poate face observația, că contabilul poate fi, în orele lui libere, un desăvârșit artist; tot așa și că artistul, în alte împrejurări, poate fi un contabil impecabil. Dar, această observație argumentează: numai în aparență contra a ceea ce urmărim noi: dovedirea dualității interne omenești. Căci dacă contabilul poate fi odată abstract, rațional, iar altă dată real, trăitor, nu arată acest fapt, mai clar ca orice, că, în fiecare din acele momente — bine *deosebite* unul de celălalt — a activat, totdeauna, câte un *alt* principiu intern? !]

Pentru că la începutul prezentei ne-am propus a medita asupra „cunoașterii”, iată cum formulăm — cu privire la aceasta — dualitatea internă omenească, rezultândă din cele de mai sus:

a) Omul fiind o ființă cu trup viețuitor [sediul vieții: inima], prin emoțiile sufletului și prin senzațiile simțurilor *trăește* deosebirea binelui de rău [*sufletește*: milostenia e bună când e făcută cu dragoste, e rea când e făcută cu intenții fariseice, umilind pe cel milostivit; prin *senzațiile simțurilor*: flacăra focului dă o căldură bună când stai în apropierea ei, arde rău însă când îți întinzi mâna în ea].

b) Omul fiind, pe lângă aceasta și o ființă spiritual-rațională [sediul rațiunii: creierul], gândeste, face combinații și speculații abstracte asupra întâmplărilor zilnice, judecă faptele semenilor și ajunge, astfel, la **cunoașterea mintal-rațională** a binelui și răului.

Binele și răul, deci, este **trăit** sufletește și este **cunoscut** cu ajutorul **rațiunii**.

(Urmează)

L. D.

Rememorarea „Latinei Gînte”

a lui Alecsandri din 1878 și Istoriile Literaturii Române Universale despre ea.

II. Literatura Latinei Gînte.

1. Revista „*Portoforiul Român*”, București, 1882, pg. 273, „Serbarea dela Montpellier”.

Periodicul a avut scurtă viață, 1880—1882. Aparține lui Bonifaciu Florescu, profesor la sf. Sava, București.

2. Rev. „*Transilvania*”, 1878, (anul XI) Nr. 14, Sibiu, „Felicitările lui V. Alecsandri, prin comitetul Asociațiunii Transilvane”.

Tot în acest număr: „Banchetul dat în onoarea domnului Alecsandri”.

Revista există până azi; e în anul vieții al 76-lea. Înființată la Brașov, în 1866, după doi ani fu dusă la Sibiu, în 1868. Nu voise să se mute la Cluj, nici pe vremea lumii românești din Cluj.

3. Revista „*Familia*”, Oradea, 1878, (XIV) pg. 278, „Banchetul dela București, în onoarea domnului Alecsandri”, de Gheorghe Ardelean, avocat în Timișoara.

Ibidem, pg. 285: „Serbarea Alecsandri”, de redactorul Iosif Vulcan.

Publicația există până azi. E în București. Puțină vreme a fost sistată. Redactor-fondator: Iosif Vulcan, avocat, membru al Acad. române din București. A înființat-o în 1865, Iunie, în Budapesta.

4. „*Observatorul*”, ziarul lui Gheorghe Barițiu, Sibiu, 1878, Nr. 48 (C), „Cântecul Gîntei Latine”, de Petre Pătrescu.

Acest ziar a viețuit între 1 Ianuarie 1878 și 15 Iunie 1885. Din lipsa de sprijin material, a încetat.

5. Rev. „*Flacăra*”, București, 1913 (an III), pg. 190, „Alecsandri și Mistral”, de Alexandru Șerban.

6. Rev. „*Ramuri*”, București, 1909, pg. 40, „Alecsandri și Mistral”, de Octav Minar.

7. Rev. „*Luceafărul*”, Sibiu, 1918 (Z), „Mistral și Alecsandri”, de Octav Minar.

8. Ziarul „*Gazeta Transilvaniei*”, Brașov, 1882, pg. 55, „Alecsandri în Franța Sudică”. Anonim.

9. Ziarul „*Timpul*”, București, 1878, Nr. 226 (C).

Acest jurnal a ieșit în București la 15 Martie 1876. A trăit până în 14 Decembrie 1900. Redactor Codrescu, apoi Mih. Eminescu.

10. Ziarul „*Stafeta*”, București, 1878, N-rii: 108, 111, 122—3.

11. Ziarul „*Războiul*”, 1878, București, N-rii: 297, 305, 310, 318 și 319, redactor Gr. H. Grandea.

Acest jurnal a apărut în București în 23 Iulie 1877. A încetat în 6 Iulie 1902.

12. Rev. „*Pressa*”, București, 1878, în N-rii: 113, 114, 123, 124, 129, 144.

Publicația din chestiune, era un ziar politic, literar și comercial, la București dela 1868—1881.

13. Periodicul „*Globul*”, București, la pg. 612 și următoarele.

14. Rev. „*Mișcarea*”, București, 1934, „Carmen-Sylva (în Domnul adormita noastră regină Elisaveta), Vas. Alecsandri și Felibri”, de Alexandru Iordan (poz. 17).

15. Rev. „*Viața Românească*”, București, 1933, în N-rii 3 și 4, „Vasile Alecsandri inspiratorul lui Th. Aman”, tot din peana mai înainte laudatului scriitor Al. Iordan (poz. 16).

Tot dânsul, tot aci, în Nr. 8 din 1934, pg. 68—72: „Cupa dela Montpellier”.

16. Rev. „*Convorbiri Literare*”, București, 1878 (an XII), pg. 110, 126—7 și 188.

Ibidem, anul 1881, pg. 122 și urm.

Ibidem, 1882, pg. 131, 415—419, „Mișcare provensală”, de V. A. Papadopol Calimah.

Ibidem, 1883 (XVI), pg. 281, 346, 380, 405 și urm.

Ibidem, an. IX, 382 și urm.

Ibidem, an. XI, 329 și urm.

Ibidem, an. 1924, pg. 340—344.

Ibidem, anul 1927, la pg. 126 și urm.

17. *Emilia Tahler*, „*Frédéric Mistral și Vasile Alecsandri, la congresul din Montpellier*”. București, Stanculescu, 1915.

18. În ziarul francezesc din București „*L'ind. roumaine*”, Nr. 1395 (C), din 1882, „Le banquet à Mr. B. A.”

19. *Rouge Ferrier*, „*La Roumanie dans la littérature du midi*”, Paris, 1881 (C).

Toate cele înșirate aici în 19 pozițiuni nu le-am putut ceti și utiliza la disertația de față.

Acum indic pe celea cari le am și le-am cetit, adică *toate istoriile noastre de literatură generală*, afară de 3—4 autori, cari le-au scris nemțește și ungurește, pe cari nu mi-le am putut dobândi, deși am umblat repetat și mult să fac rost de ele.

Din cele ce indic acum, voi excerpta și-rele ce se referesc la *Cântecul Latinei Ginte*, cu atât mai ales, că toți acești autori scriu destul de laconic față de subiectul nostru, las că mai toate aceste opere ale lor sunt alcătuite ca manuale didactice pentru curs secundar.

Observ, că mai sunt încă istorii de literatură română, încă mai multe la număr, ca acele ce le facem aici listă; pe cari le am, dar acestea nu duc materia până în secolul al XIX, ori că deși îl examinează și scriu despre Alecsandri ca rege al poeziei române, privitor la ecoul Latinei Ginte, sunt absolut muși ca peștele!

(Urmează)

Dr. Ștefan Pop

Adunarea eparhială

a eparhiei ort. rom. a Caransebeșului, perioada XXII, sesiunea III-a, convocată la Caransebeș, pe Duminica Samaritanilor, în 3 Maiu 1942.

Ședința I-a

ținută Duminică în 3 Maiu 1942, orele 12 din zi.

Președinte: P. S. S. Episcopul eparhial **Veniamin Nistor**.

Secretar: **Dimitrie Sgăvêrdia**.

1. Adunarea eparhială e convocată cu literile arhieresti din 18 Aprilie 1942, Nr. 2207 Pres. 1942, anexate la acest proces verbal sub litera **A**.

2. Se începe cu sf. Liturghie împreună cu chemarea Duhului Sfânt, celebrată de Prea Sfinția Sa cu un sobor de preoți în biserica catedrală și cu ținerea parastasului pentru în Domnul răposații: Patriarhul Miron, Arhiepiscopul și Mitropolitul Andrei, Episcopii: Ioan, Nicolae și Iosif, arhierul Filaret, Mecenatul Emanuil Gojdu, pentru preoții răposați în cursul anului trecut și pentru binefăcătorii din eparhia noastră.

3. După terminarea serviciului divin, membrii Adunării eparhiale, fiind adunați în biserica catedrală, Prea Sfinția Sa cu o cuvântare, anexată sub litera **B**, deschide și declară deschisă ședința I-a a Adunării eparhiale.

4. Secretarii aleși pe perioada curentă iau loc la masa biroului, iar Prezidiul designează de secretar al ședinței prezente pe Dimitrie Sgăvêrdia.

5. La apelul nominal răspund 47 membri și astfel Adunarea eparhială se declară capabilă de a începe lucrările sale.

6. Înainte de a trece în ordinea de zi a Adunării eparhiale, P. S. Sa, în cuvinte alese, aduce la cunoștința Adunării eparhiale trecerea la cele eterne

a membrului său, deputatul Nicolae Șofariu, care a ilustrat ani de rând cu multă demnitate circumscripția Satul-nou, din Banatul jugoslav.

7. Prea Sfinția Sa propune, iar

Adunarea eparhială decide a se înainta telegrame:

a) Majestății Sale Regelui Mihai I, de următorul cuprins:

Adunarea eparhială a Caransebeșului întrunită în sesiune anuală exprimă Majestății Voastre respectuoasele omagii și nețarmuritul devotament al clerului și poporului dreptcredincios din eparhie și Vă urează sănătate deplină și ani mulți de glorioasă domnie pentru îndeplinirea idealului național sub sceptra Majestății Voastre.
Episcop Veniamin

b) D-lui Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului:

Adunarea eparhială a Caransebeșului întrunită în sesiune anuală împreună cu clerul și poporul dreptcredincios din eparhie, Vă asigură de toată dragostea și încrederea și Vă urează ani mulți întru sănătate deplină, pentru ca reîntregind Neamul în drepturile lui naționale, istorice și firești, să puteți conduce cu braț înalt România mare de mâine în noua orânduire a Europei.
Episcop Veniamin

c) D-lui Ministru Ion Petrovici al Culturii Naționale și al Cultelor:

Adunarea eparhială a Caransebeșului întrunită în sesiune anuală Vă exprimă sentimentele ei de deosebită recunoștință și mulțumire pentru sollicitudinea față de sf. noastră Biserică și slujitorii ei și Vă urează sănătate și o cât mai rodnică activitate pentru a putea desăvârși opera începută pentru ajutorarea Bisericii pentru îndeplinirea misiunii ei de Neam salvatoare.
Episcop Veniamin

d) I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului:

Adunarea eparhială a Caransebeșului întrunită în sesiune anuală sub președinția noastră își îndreaptă gândurile împreună cu clerul și poporul dreptcredincios din eparhie cu devotament și dragoste fiască către Înalt Prea Sfinția Voastră și odată cu recunoscătoarele mulțumiri pentru arhipăstorie în timpul sedisvacanței, din prilejul zilei de naștere Vă face cele mai călduroase și devotate urări de viață îndelungată și de rodnică păstorie pentru înălțarea sfintei noastre Biserici și apărarea drepturilor ei spre binele dreptcredinciosului ei popor.
Episcop Veniamin

e) D-lui Secretar General al Cultelor și Artelor Aurel Popa:

Adunarea eparhială a Episcopiei Ca-

ransebeșului Vă exprimă vii mulțumiri și recunoștință pentru sprijinul înțelegător acordat Bisericii și slujitorilor ei și rugându-Vă să binevoii a-i acorda aceeași sollicitudine întru repunerea ei în toate drepturile ce i-se cuvin ca Biserică dominantă în Stat Vă urează sănătate deplină și viață îndelungată.

Episcop Veniamin

Cerând cuvântul, membrul Dr. Petru Corneanu accentuează însemnătatea ce a avut-o în trecut și o au și în prezent Adunările eparhiale, aduce salutul membrilor Adunării eparhiale P. S. Sale Episcopului Veniamin și-l asigură de tot concursul și devotamentul, dorindu-i viață îndelungată în interesul bine priceput al Eparhiei.

Prea Sfinția Sa mulțumește atât vorbitorului cât și întregii Adunări eparhiale pentru sentimentele exprimate și pentru asigurările date în vederea conlucrării pentru binele și prosperarea Eparhiei.

8. După acestea se prezintă:

a) Raportul general al Consiliului eparhial, secțiile unite, pe anul 1941

Se predă Comisiunii organizatoare.

b) Raportul general al Consiliului eparhial, secția administrativ-bisericască pe anul 1941

Se predă Comisiunii bisericești.

c) Raportul Consiliului eparhial, secția culturală, pe anul 1941,

Se predă Comisiunii culturale.

d) Raportul Consiliului eparhial, secția economică, pe anul 1941,

e) Raportul Consiliului eparhial cu care se înaintează socoțile fondurilor și fundațiilor eparhiale pe anul 1941,

f) Raportul Consiliului eparhial cu care se înaintează proiectul de Buget pe anul 1943,

g) Raportul Consiliului eparhial privitor la încasarea competențelor diecezane pe anul 1941,

h) Raportul Consiliului eparhial cu care se înaintează Bilanțul și Contul Profit și Pierdere al Librăriei și Tipografiei diecezane pe anul 1941,

i) Raportul Consiliului eparhial în cauza fondului de ajutorare reciprocă al salariaților eparhiei pe anul 1941,

j) Raportul Consiliului eparhial în cauza majorării ajutoarelor văduvelor și orfanilor de preoți și pensionarilor Eparhiei,

Se predau Comisiunii financiare.

k) Raportul Consiliului eparhial cu care se înaintează propunerea privitoare la înființarea Fondului eparhial de asigurare contra focului,

l) Propunerea Consiliului eparhial privitoare la majorarea cotei de 2% pentru acoperirea cheltuielilor materiale și a trebuințelor de propagandă culturală a eparhiei,

Se predau Comisiunii de organizare.

m) Raportul Consiliului eparhial cu care se înaintează

proiectul de complectare al Regulamentului Academiei noastre teologice privind partea disciplinară, Se predă Comisiunii bisericești.

9. Membrii Adunării eparhiale Serafim Băian și Dimitrie Zgriban cer concediu pe întreaga durată a sesiunii actuale.

Concediile cerute se acordă.

Fiind timpul înaintat și anunțându-se proxima ședință pentru azi, ora 17, prezenta ședință se încheie.

D. c. m. s.

Președinte:

† VENIAMIN

Secretar:

D. Sgăvêrdia

Ș T I R I

La telegramele pe care Prea Sfințitul nostru Episcop Veniamin le-a trimis din sânul Adunării eparhiale, s'au primit următoarele telegrame-răspuns:

PREA SFINȚIEI SALE EPISCOPLULUI

VENIAMIN NISTOR

Caransebeș

Mulțumesc din toată inima Prea Sfinției Tale și Adunării eparhiale pentru sentimentele și urările ce mi-ai exprimat și urez tuturor rodnică activitate spre binele Bisericii.

Mitropolit NICOLAE

Mulțumesc din suflet pentru bunele urări și alesele sentimente exprimate și Vă rog să nu Vă îndoiiți nici odată despre convingerea-meă profundă în utilitatea Bisericii în Stat.

Ministru I. PETROVICI

Joi în 7 Mai a. c., Prea Sfinția Sa Dr. Ioan Bălan, episcopul eparhiei greco-catolice din Logoj, însoțit fiind de reverendisimul Victor Deciu, vicarul episcopiei, a făcut o vizită Prea Sfinției Sale Episcopului Veniamin, la reședința episcopescă.

Desființarea autorizațiilor de călătorie pe C. F. R. Cu începere dela 1 Mai restricțiile cu privire la călătoria pe C. F. R. sunt în bună parte anulate. Călătoria se poate face pe baza oricărui act de identitate. Autorizații speciale de călătorie se cer numai pe linia principală: Timișoara—București. Dela aceeași dată intră în vigoare și valabilitatea carnetelor de reducere ale funcționarilor.

Cărți, reviste: „Transnistria Creștină”, revista misiunii ortodoxe române în Transnistria pe lunile Ian.—Martie a. c. Lei 60 exemplarul. „Duh și adevăr”, organ omiletic, Timișoara, pe lunile Mai—Iunie. Arhim. Dr. Antim Nica: Aspecte misionare din Basarabia. Prof. Gh. I. Costinescu: Solul banatic. Lei 25.

INȘTIINȚARE.

Oferte pentru viitori tâmplari.

Preoții și fruntașii satelor noastre sunt rugați a-mi recomanda absolvenți ai școlilor de arte și meserii, secțiunea tâmplăriei și băieți de țară cu înclinațiuni hotărâte pentru tâmplărie ca să fie angajați de ucenici.

Pot găsi loc imediat patru absolvenți pentru patru secțiuni ale fabricii de mobilă curbată „Mundus și Borlova-Armeniș”. Fabrica instituie și zece burse (constătătoare din casă, masă gratuită) pentru zece ucenici cu aptitudini evidente în arta tâmplăriei.

Ofertele se vor trimite „Foi Diecezane” în cel mai scurt timp posibil.

Cei aleși pentru a fi propuși, să fie destoinici, sănătoși și cu acte școlare și comunale în regulă.

E ceasul ca și Românii să intre în industria forestieră, părăsind deprinderile comode și sterile ale birocrăției funcționărești.

Profesor-inspector Ion Clopoțel

Note oficiale

Nr. 2784 B. 1942.

Joi, 14 Maiu a. c. sărbătoarea Înălțării Domnului se serbează „Ziua Eroilor”.

Invităm Cuc. Preoțime parohială, ca în conformitate cu dispozițiunile noastre anterioare, să comemoreze această zi cu tot fastul cuvenit, săvârșind parastas pentru eroii căzuți pe câmpul de onoare pentru întregirea neamului și slava sfintei noastre Biserici și rostind și câte o predică despre însemnătatea zilei.

La parastas se vor invita toate autoritățile civile și militare.

Caransebeș, la 9 Maiu 1942.

Episcop:

† VENIAMIN

Consilier referent:

Prot. R. G. Ancușa

Nr. 2348 Es. 1942.

Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor cu adresa Nr. 12.222 din 20 Martie a. c., ne aduce la cunoștință următoarele dispozițiuni privitoare la eliberarea carnetelor de reducere pe C. F. R.

1. Toate cererile pentru carnete se vor adresa pe cale ierarhică, numai Ministerului, iar nu Direcției Generale C. F. R.

2. Pentru eliberarea carnetelor se vor înainta:

a) câte două fotografii, certificate de autoritatea superioară, pentru exactitate;

b) recipisa respectivă de plata taxei.

3. În nici un caz nu se vor mai atașa timbre, acestea urmând a se aplica de către autoritatea care vizează carnetele.

4. Rapoartele instituțiilor respective vor fi însoțite de borderouri, în care se vor trece toate datele necesare, în special data nașterii copiilor.

5. Cererile adresate direct Ministerului nu vor mai fi soluționate, ci vor fi trimise autorității superioare respective, spre a se respecta calea ierarhică.

6. Incepând dela 15 Martie 1942, taxele pentru carnete s'au mărit după cum urmează:

carnet cl. I Lei 80

carnet cl. II Lei 40

carnet cl. III Lei 20.

Ceeace se comunică Cuc. preoți și protopopi din cuprinsul eparhiei noastre spre știre și conformare, punând în vedere că pe viitor carnetele se vor ridica numai prin Consiliul nostru eparhial.

Caransebeș la 27 Aprilie 1942.

Episcop:

† VENIAMIN

Secretar eparhial:

Pr. Petru Toma

Cărți teologice:

- Alexandrescu I.: Avram în lumina Evangheliei, 20 lei; Părintele Avram și credința sa, 16 lei.
 Bălan Dr. Nicolae, arhiep. și mitr.: Socătesc de sine înțeles ce am făcut, 10 lei; Cuvântări rostite cu ocazia alegerii, sfințirii și investirii, 5 lei; Biserica neamului și drepturile ei, 40 lei; Oastea Domnului și Biserica, 10 lei.
 Bulgakoff S.: Ortodoxia, 120 lei.
 Bodogae Dr. Teodor: Ajutoarele românești la sf. munte Athos, 220 lei.
 Călugăr D.: Hristos în școală, vol. I și II câte 220 lei.
 Căndea Dr. Spiridon: Botezul din necesitate, 20 lei; Secta baptistă în România, 6 lei; Hristos și mântuirea sufletescă a vrășenilor, 140 lei.
 Călugăr Dumitru: Copiii din biblie, 55 lei.
 Cojocariu: Este primatul lui Petru un privilegiu, 300 lei.
 Coman Vasile: Despre sf. Tradiție, 30 lei.
 Dragomir Dr. Silviu: Istoria desrobirii religioase a Românilor din Transilvania sec. XVIII, v. I 200, v. II 400 lei.
 Făgărășianu D.: Tănărul țic-țic școală-te, v. I 60, II 50 lei.
 Felea Pr. Ilarion V.: Critica ereziei baptiste, 35 lei; Po-căința, 175 lei.
 Hradil Dr. Iosif: Adevărata Biserică a lui Hristos, 7 lei.
 Huonder A.: La picioarele Mântuitorului, v. I 80, II 125 lei.
 Ioan Gură de Aur: Predici despre pocăință, trad. de St. Bezdechi, 60 lei.
 Ilie Pr. Ion: Cinstirea sfintelor icoane, 7 lei; Cinstirea sfinților, 7 lei.
 Mădin N.: Biserica lui Hristos, 35 lei; Comunitarism și comunism, 25 lei.
 Mie a vieții este Hristos, 12 lei.
 Marcu Dr. Grigorie T.: Saul din Tars, 50 lei; Unde este și unde nu este Hristos, 4 lei; Antropologia paulină, 180 lei; Studii biblice, 50 lei.
 Nanu Aurel: Tatăl nostru, 25 lei.
 Opreșan I. Gr.: Cartea Biruințelor, 25 lei.
 Vlad Dr. Sofron: Adevăruri vechi pt. zidire nouă, 30 lei.
 Vornica N.: În genunchi lângă cruce, 7 lei; Preotul și să-nătatea poporului, 30 lei.
 Petrov Pr. Gr.: Un păstor model, 70 lei.
 Popa Grigorie: Existență și adevăr, 140 lei.
 Rubenescu Augusta: Mărire Ție, 140 lei.
 Rezuș Dr. Petru: Despre Duhul Sfânt, 85 lei.
 Secaș Gh.: În școala dragostei lui Iisus, 25 lei; În școala suferinței creștine, 45 lei; Viața cu Hristos, 7 lei.
 Stăniloae Dr. D.: Ortodoxie și Româanism, 140 lei.
 Stoicanea Vasile: În slujba Domnului Iisus, 80 lei; Ramuri din Evanghelie, 16 lei.
 Terchiță Dr. Nicolae: Sămbătarii, 10 lei.
 Teodor Nichifor: Păr. Antonie cel mare, 7 lei.
 * * * Pravila Oastef Domnului, 40 lei.

De vânzare la:

Librăria Diecezană

Caransebeș